

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, Boční II / 1401a, 141 31 Praha 4
tel. 267 103 040, info@astro.cz

ASTRONOMICKÝ ÚSTAV AV ČR

Fričova 298, 251 65 Ondřejov

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti a Astronomického ústavu AV ČR

číslo 70 z 23. června 2005

Seskupení tří planet na večerní obloze

Hned poté, co Slunce vstoupilo 21. června v 8 hodin 45 minut a 33 sekund středoevropského letního času do znamení Raka, nastal tak letní slunovrat a začalo astronomické léto, na letní obloze se pro nás už chystá hezké nebeské divadlo – seskupení tří planet.

Na večerní obloze můžeme nyní pozorovat čtyři planety. Těsně po západu Slunce to jsou na západě Merkur, Venuše a Saturn, více k jihu svítí jasný Jupiter. Když si počkáme do druhé poloviny noci na východ Marsu, **spatříme tak v těchto nocích všech pět planet Sluneční soustavy pozorovatelných očima.**

Kromě toho nás **ve dnech 24.-27. června** čeká pozorovatelská lahůdka - **seskupení planet Venuše, Merkura a Saturnu**. Bude vidět večer na soumrakové obloze nad západoseverozápadním obzorem. Planety zapadají po půl jedenácté středoevropského letního času (SELČ), tzn. že budou pozorovatelné na poměrně světlé obloze. Kolem 22. hodiny letního času jsou ve výšce už jen 5° nad obzorem, tedy velmi nízko. Podívaná se odehraje na pomezí souhvězdí Blíženců a Raka, ale orientovat se podle těchto souhvězdí na světlé západní obloze nebude možné, protože jejich hvězdy nebudou dobře vidět. Snadné bude spatřit Venuši, která bude nad západním obzorem tím nejjasnějším, co uvidíte. Na vyhledání Merkura a Saturnu (přestože i tyto planety jsou dostatečně jasné a očima pozorovatelné), bude ale vzhledem k nízké výšce nad obzorem (chvění vzduchu) i světlé letní noci lepší vzít na pomoc triedr. Merkur se ze začátku viditelnosti tohoto seskupení bude nacházet mírně vpravo pod Venuši a Saturn se bude nacházet mírně vlevo pod nimi.

Mezi všemi třemi planetami dojde postupně ke konjunkcím, tedy okamžikům nejtěsnějšího přiblížení na obloze. Na 25.6. připadá konjunkce Venuše se Saturnem, 26.6. dojde ke konjunkci Merkuru se Saturnem a 27.6. nastane konjunkce Venuše s Merkur. Konjunkce Venuše s Merkur bude velmi těsná, obě planety bude na obloze dělit vzdálenost jen pěti obloukových minut, takže v dalekohledu bude možné v období kolem této konjunkce spatřit obě planety najednou.

Nutno podotknout, že milovníci katastrofických zpráv si na své nepřijdou – **nejedná se o událost ani mimořádnou, ani nebezpečnou**. Planety se nám budou promítat na naši oblohu vedle sebe, ve skutečnosti je však ve Sluneční soustavě bude dělit obrovská vzdálenost. Na pozemský život nebude mít tento úkaz žádný pozorovatelný fyzikální vliv. „Zbývá“ tedy pěkná podívaná na oblohu a ta jistě není k zahození!

Kdo promešká toto červnové seskupení planet, může si to nahradit **8. července 2005**, kdy se **k planetám Venuši a Merкуру přidá úzký srpek Měsíce**. Objekty se téměř seřadí nad sebe. Nejvýše najdete Měsíc. Pod ním bude jasně svítit Venuše a mírně vlevo pod ní budeme muset pečlivě hledat výrazně slabší Merkur. S hledáním je třeba začít ihned za soumraku, protože seskupení zapadne již po 22:30 našeho (středoevropského letního) času podobně jako červnové seskupení tří planet. K setkání dojde mezi souhvězdími Lva a Raka, ale na světlé obloze nebudou jejich hvězdy dobře vidět. Lepším vodítkem pro nalezení trojice bude Měsíc.

Pavel Suchan

Astronomický ústav AV ČR

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23.10.2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR. Archiv tiskových prohlášení lze najít na Internetu na adrese <http://www.astro.cz/cz/download/>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, Boční II/1401a, 141 31 Praha 4, tel.: 267 103 040, fax: 272 769 023, e-mail: suchan@astro.cz.
